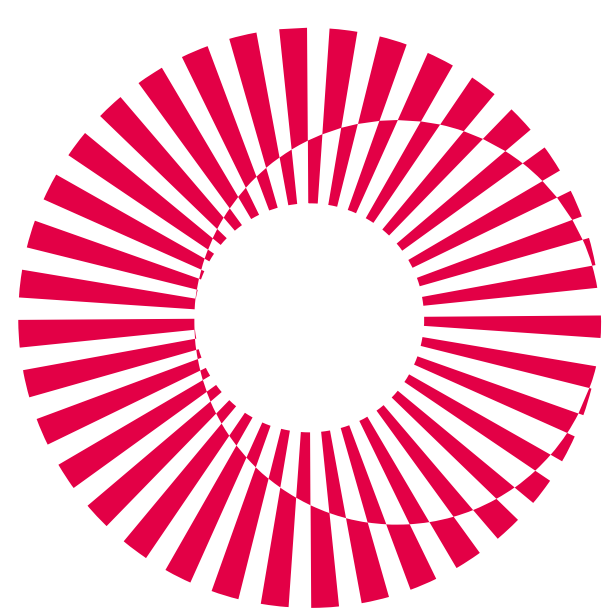

Fiche 4: schoolcultuur & framing

Beeldvorming over een zij-instromer

Framing

4 bestaande frames

Zij-instromers krijgen in de media vaak te maken met **'framing'**. Deze beeldvorming beïnvloedt niet alleen hoe de samenleving naar hen kijkt, maar wellicht ook hoe collega's, schoolteams en directies hen ontvangen en begeleiden. Uit onderzoek naar de Vlaamse pers (Wright, 2025) kwamen vier terugkerende frames over de zij-instromer naar voor: **de uitvaller, de extra belasting, de meerwaarde en de betekeniszoeker**. In deze fiche zoomen we vooral in op het frame 'de uitvaller' en 'de extra belasting'. De andere twee frames zien we terugkomen in de fiche rond 'motivatie' en de fiche rond 'expertise'.

De uitvaller

In dit frame wordt de zij-instromer voorgesteld als iemand die gemotiveerd begint, maar al snel afhaakt. De oorzaken worden toegeschreven aan **onrealistische verwachtingen** en een **onderschatting van de zwaarte** van het beroep. De werkdruk blijkt hoger dan gedacht, waardoor uitval frequent voorkomt. Dit beeld heeft gevolgen voor schoolteams: begeleiders signaleren dat er soms **een negatieve houding ontstaat tegenover nieuwe collega's, met frustratie over het hoge verloop en twijfel over hun blijvende inzet** (Deschacht & Step, 2024).

Het risico is dat teams minder investeren in begeleiding, waardoor de kans op uitval juist groter wordt. Voor schoolontwikkeling betekent dit dat er nood is aan een sterker HR-beleid, met stabiele taakverdeling, het vermijden van versnipperde lesuren en het inzetten van zij-instromers op hun expertise. Cruciaal is een cultuur waarin falen of twijfel bespreekbaar is, zodat uitval niet als individueel falen maar als een systeemvraagstuk wordt gezien.

"Momenteel is het een va-et-vient — zo noem ik het — van mensen die binnenkomen en weer vertrekken, en dat legt veel druk op de mentoren. Die zes uur zijn echt niet voldoende."

De extra belasting

Het tweede frame benadrukt de kwetsbaarheid van zij-instromers en **de druk die dit legt op bestaande teams. Zij-instromers worden vaak te snel ingezet, zonder voldoende pedagogische of didactische bagage**. Ervaren leraren moeten bijkomende ondersteuning bieden, wat hun werkdruk verhoogt. Leraren geven aan dat zij hiervoor onvoldoende tijd hebben en soms hun grenzen overschrijden: "Ik zou al die zij-instromers heel graag helpen, maar ik heb mijn handen al meer dan vol met mijn eigen leerlingen" (Knack, 2022). Ook directies maken zich zorgen dat de draagkracht van hun team overschreden wordt. Dit frame kan leiden tot polarisatie tussen 'opgeleide' en 'nieuwe zij-instromende' leraren.

Een duidelijke visie op aanvangsbegeleiding, waarin begeleiding niet als extra last wordt gezien maar als een gedeelde verantwoordelijkheid van het hele team lijkt hierbij belangrijk. Afspraken over rolverdeling en ondersteuning zijn hierbij sleutelwoorden.

"Maar, een goede screening doen op voorhand en dan goede begeleiding geven is cruciaal voor dergelijke studenten. Ja, want anders gaan die afhaken en dragen ze bij aan dat negatieve imago dat onderwijs heeft. Die gaan terug naar hun achterban en die zeggen: 'ik heb het geprobeerd, hè. Het is niks voor mij, hoor. Het is allemaal waar wat ze in de kranten schrijven.'"